

A LAP ELŐFIZETÉSI ÁRA:

Egy évre	6 frt. — kr.
Fél évre	3 " — "
Negyed évre	1 " 50 "
Egyes szám ára	6 kr.
Külföldre egy évre 8 frt. — kr.	

Ezen lap megjelenik
hetenként kétszer:
vasárnap és csütörtökön.

SZÉKELYFÖLD.

Közgazdasági, társadalmi és szépirodalmi hirlap,
a csikmegyei gazdasági egyesület hivatalos közlönye.

Hirdetések közlési díja:
minden egy hasábos 1 garmond
sorért vagy annak térfogatáért
4 kr. s minden egyszeri közlés
után 30 kr. bélyegdíj fizetendő.
Nagy és többször közlendő
hirdetményt a kiadóhivatal ár-
kedvezményben részesít.

A „Nyitlér” rovatban
közleendő cikkek soronként
10 kr. díjért közöltnak.

SZERKESZTŐSÉG és KIADÓ-HIVATAL:

Kézdi-Vásárhelytől

Csik-Szeredában:

Székely-Udvarhelytől:

Szabó Albert könyvnyomdájában.

T. Nagy Imre szerkesztő lakásán.

Dr. Kádbó Ferenc szerkesztő lakásán.

A lap tartalmát illető közlemények, valamint előfizetési pénzek, hirdetések stb. mindhárom szerkesztőségben és kiadóhivatalban elfogadtnak.

Előfizetési felhívás.

A „Székelyföld” című közgazdasági, társadalmi és szépirodalmi, hetenként jelenlegi nagyságában 2-szer megjelenő hirlapra a következő árakkal előfizetést nyitunk:

Egy évre	6 frt. — kr.
Fél évre	3 frt. — kr.
Negyed évre	1 frt 50 kr.
Külföldre egy évre	8 frt. — kr.

Előfizetési pénzek bármely időben elfogadtnak.

Lapunk azon előfizetőit, kik előfizetéseikkel még hátralékban vannak, tisztelettel kérjük annak beküldésére.

Az előfizetési pénzek a kiadóhivatalba és pedig K.-Vásárhelytől a nyomdába, vagy Csik-Szeredába T. Nagy Imre, Székely-Udvarhelyre Dr. Kádbó Ferenc szerkesztőkhöz küldendő, vidékről legcélszerűbben posta-utalvánnyal.

A „Székelyföld” kiadó hivatala.

A jótékony czélok érdekében.

(t—sz.) Mikor a humanizmus és könyörületesség tapasztalható arányokat kezd ölteni; mikor a nemzeti életnyilvánulás a lét és önfenntartás egyik eszközévé, a küzdelem és haladás feladatává kezd válni; mikor hazafias czélok és kötelességek merülnek föl, melyek elől a jó hazafinak elvonulnia, félrehúzódnia nem szabad; és mikor könyörület, életnyilvánulás, hazafias cél és kötelesség pénzbe kerülnek, nagylelkűségünket s adakozásunkat veszik igénybe: a mellett az adakozási praxis

mellett, melyet most folytatunk, nem élhetünk meg. Mikor minden jótékony czélra adott forint 10—20 forintba kerül; mikor a jótékony czél fénytűzésre és hiúságaink kielégítésére használjuk föl; akkor a valódi czéltól eltérünk, mert léssen annak a hatása kártékony és léssen a vége kimerülés.

Mikor a Petőfi-szoborra adakozunk 30.000 forintot és arra a harmincezerforintos szoborra 10.000 forint áru koszorút rakunk: hát hol van itt az arányosság? És ha vesszük, hogy a tulajdonképeni czél által igényelt 30.000 frt hány év alatt és mily kinnal gyűlt össze, sőt hogy még ma sem volna együtt, ha Budapest főváros közgyűlése a még hiányzó 8000 frtot meg nem szavazza, holott a koszorukra, melyek által kitűnni és melyekkel fényt üzni lehet, rövid napok alatt tíz ezer forintot felül lett kiadva; méltán felmerülhet előttünk az a kérdés: mikor leszünk már reális nemzet és mikor adunk már többet a lényegre, mint a külszínre?

Egy vidéki kis városban például, akár meg is nevezhetem: Aszódon, a múlt évben, ugyancsak a Petőfi-szobor javára, táncmulatsággal összekötött jótékony előadás lett rendezve, igen ügyesen és igen sikeresen, mert a bevétel közel ezer forintba rugott. Hja, de kérem, mikor olyan fénytűzéssel ment a dolog, hogy a kiadás levonása után

talán csak 80 frt maradt a tulajdonképeni czélra! És ha most már ide számíttjuk a nők toalettjét, meg a mit a férfiak elköltöttek, hát kikerül belőle a másik két ezer forint. Tehát nyolczvan forint bevételért három ezer forint kiadás!

Képzhetők most már, hogy egy oly adakozás mellett, mely százezer forintot hoz be, hány millió lesz elpazarolva.

Ilyen reális nemzet vagyunk még mi. És nem hiába mondta a Pulszky Ferenc által említett francia küldött a Rákóczi idejében, mikor a magyarok folytonosan arról panaszkodtak, hogy pénz nincs: „Nem is csodálom”, mondá, „hogy a legszükségesebb hazafias kiadásra sem telik, mikor ruháitok arannyal és drága kővekkel vannak borítva!”

És ebben a tekintetben alig változtunk valamit. Ruháink ugyan nem aranyosak most már, hanem a luxus, a mit másban üzünk, nagyon is helyettesíti az aranyos ruhát. És ha meggondoljuk, hogy elmaradt állami helyzetünk mily hazafias önmegtartózkodást és áldozatkészséget követel tőlünk; hogy ha ezen átmeneti évek alatt csak egy kevés tudnánk önmegtartózkodni lenni, tehát sokszorosan lennénk érte kárpótolva: hát lever bennünket az a tudat, hogy erre a magyar nemzet még a mai napban sem képes. Az adónak minden krajczárját a legnagyobb pa-

naszszal fizeti meg. Mikor egy szoborra tíz vagy tizenöt év alatt 30 ezer forintot nem bír összehozni, akkor egy hét alatt kiad koszorura tízezeret; és hogy 80 forintot jótékony czélra összehozhasson, 3000 forintot költ el.

Ez tehát oly öröklött, de ma már nagyon veszélyessé válható nemzeti betegségünk, hogy az attól való megszabadulást egyik első feladatunkká kell tennünk és bizonyosan többet használunk vele magunknak, mint ha a zsidók ellen kesergünk és pénzüket irigyeljük.

Miután pedig az adakozásoktól menekülnünk nem lehet és mert a mostani modorban folytatott adakozási rendszer a czél egészen megfordítja: gondolkoznunk kell, hogy az adakozást ne beszűntessük, de bővítsük és mégis megtakarítsunk mellette.

Most halt meg Arany János, nagy költőnk, kinek sírja ismét nem maradhat emlékszobor nélkül. Itt lesz az ezer év emlékére felállítandó szobor és ki tudja, hogy még mi minden? Szóval a haladással ezek az igények is haladnak, s így gondolkoznunk kell, hogy mind azon igényeknek megfelelően, még többet adakozzunk, még többet mulassunk, mind a mellett megtakarítást eszközöljünk.

Nem alakulhatnak-e például városzerte oly társulatok, melyek a jótékony czélok felkarolását tennék fel-

A „Székelyföld” tárczája.

Az én keresztleányom.

(Beszély.)

Irta: Dobay János.

(Vége.)

IV.

Hosszu, kintjes napok és álmatlan éjszakák után végre elérkezett az idő, midőn elhagyhatom e helységet, hol gyermekéveimet oly boldogan éltem át, hova pár nappal ezelőtt oly repeső örömmel léptem be s hol rövid idő alatt annyit szenvedtem. Ügyeim teljesen rendben valának, az eladott jószág ára zsebemben s már mi sem tartóztatott továbbra, mehetek. Még egy utolsó bucsu-látogatás Klárisz nénémnél s holnap utazni fogok.

Fásult kebellem léptem át e gyűlölt ház küszöbét. A termekben uralkodó hideg pompa, mely méltó keretet képezett hideg lelkű lakóihoz, sohasem volt oly viszátsz, mint ma. Végig mentem a fényes termekben, de sehol egy lélek sem volt látható. Bizonyosan a kertben vannak, — gondolám magamban — tehát majd ott fogom őket felkeresni. Össze-visszajártam a nagy gondnal ápolat fasorokat a nélkül, hogy élő lényekkel találkoztam volna. Megállottam s vizsga pillantást vettem minden irányban, midőn egyik sűrűségről elfojtott nő hangok üték meg füleimet. Az egyik hang hideg, parancsoló, a másik elfojtott, könyörgő. Éreztem, hogy nemtelen dolog hallgatni, de valami úgy vonzott a sűrűség felé, hogy nem tudtam ellent állani s nesz-

telenül közelebb léptem. A hangokat azonnal felismertem, Mariska és édes anyja beszélgettek.

— Irgalom, édes jó anyám! — zokogott a Mariska hangja — nem tehetem, nem tehetem . . .

— Gyermek, gondolj a bekövetkezendő bukásra s gondolj a gyalázatra, mely bennünket érni fog.

— De anyám, én meghalok, ha nejjé kell lennem annak a férfinak, kit egész lelkemből gyűlölök. Te nem akarhatod egyetlen gyermeked szívét megrepesztetni.

— Eh, mit határozhat ott a szív, a hol egy család becsületéről van szó? Te tudod, gyermekem, hogy mi a bukás szélén állunk, hogy az árverés már ki van tűzve s tudd meg azt is, leányom, hogy anyád nem éli túl azon pillanatot, midőn az ősi kastély felett a dobogó megütik. Egyébiránt én nem erőszakolok, gyermekem, tégy úgy, mint jónak látod; de azt ne feledd, hogy egy kis önmegtartózkodással családod becsületét s anyád életét mentheted volna meg.

— Megteszem, édes anyám, megteszem, — zokogott a Mariska hangja szívzúzó fájdalommal — csak időt engedj, hogy megbarátkozhassam e rémes gondlattal, mely éjjel-nappal üldöz.

— A halasztás annyi, mint a bukás. Tegnap beszéltem Steinnal, kérlelhetlen hiteltelünkkel; kértem, könyörögtem, de a vérszopó uzsorás mitsem akar tudni időhaladékról. Az árverés már 2 hét múlva meg fog tartani. Az esküvőnek tehát egy hét lefolyása alatt meg kell történni, mielőtt a báró tudomására jöne vagyoni állásunknak.

— Tehát a báró mit sem tud a dologról, tehát mi öt megcsaljuk. Nem anyám, ez nem történhetik meg. Én feláldozom magamat édesatyám emlékéért, kinek nevét viseljük s te érted, édes jó anyám, kit mindenek felett szeretek; de megcsalni senkit sem fogok. Fedezd fel a báró előtt szomorú helyzetünket, s ha becsületes ember és szeret engem, nem fog visszalépni s én akkor neje leszek.

A párbeszéd után oly halkán folyt, hogy csak egyes szavak jutottak fülemhez s nem egyszer hangzott fel Mariska zokogása, mely mintegy kétségbeesett szív panaszhangja, kinosan érinté szívemet. Végre tehát minden világos lett előttem; Mariska hideg magatartása velem szemben, a mult-kori beszélgetésünk alkalmávkijöttköny meg lett fejtve.

Felfogtam és egészen lelkemből tudtam bámulni azon nagyszerű önmegtartózkodást, melyet e 16 éves gyermeklányka a parancsoló kényszerűséggel szemben tanúsított, midőn megtagadva érzelmeit, nyugodt arccal tévé kezét azon ember kezébe, kit gyűlölt, de a ki a név becsületét és édes anyja nyugalmát és boldogságát volt megmentendő. Szívem feldobogott örömeiben azon gondolatra, hogy Mariska csakugyan nem szereti a bárót és csak kényszerűségből nyújtja kezét neki. Éreztem, hogy most sem táplálhatok több reményt Mariska iránt, mint eddig, de azon gondolat, hogy szíve még szabad, csodálatos boldogsággal árasztá el szívemet.

Késő este volt, midőn haza tértem s egész éjjel nem tudtam aludni; ezer meg

ezer gondolat járta be agyamat. Másnap reggel a helyett, hogy elutaztam volna, a szomszéd városkába kocsiztam s felkeresém Steint, Klárisz néném hiteltelzőjét, ki tölem is a jószágot megvásárolta volt. Mint ismerőst, szívélyesen üdvözölt a kalmár s belső szobájába vezetve, helyet foglaltunk.

— Én egy igen fontos ügyben jöttem önhöz, kedves Stein ur, — kezdém meg a társalgást.

— Parancsoljon velem a tekintetes ur, egészen rendelkezésére állok — szolt a kereskedő, apró szürke szeméit kíváncsian függesztve rám.

— Én némi felvilágosítást kérek K. . . Bertalané vagyoni viszonyairól.

A kereskedő savanyu arcot vágott s kedvetlenül szolt:

— Bizony uram, ő nagysága igen rosszúl áll, mondhatni a bukás szélén . . .

— De hisz Bertalan bátyám gazdag ember volt s nem érthetem, hogy özvegye miképen juthatott idáig?

— A luxus, kérem, a luxus — szolt az tizér vállvonitva. Bertalan ur gazdag volt és e mellett kitűnő gazda, s midőn meghalt, a nagy birtok dusan felszerelve és egészen tehermentesen ment át az özvegy kezébe; azonban Bertalan urral kiköltözött a régi egyszerűség is a házból. A fényes háztartás, a főúri vendégek gyorsan megemésztették a bérbe adott jószág jövedelmét s a hiányokat évről-évre kölcsönökkel kelle pótolni. Ha valaki 3000 frt évi jövedelemmel szemben 5000 frtot költ, ott okvetlenül bukás a dolog vége. Én szerettem, uram, a jó Bertalan urat, sőt leköttele-

adatukká? Ők rendeznek a gyűjtéseket, hangversenyeket, estélyeket sat. és képviselnék azt a testületet, a melyhez fordulnia kellene annak vagy azoknak, kik az emberek könyörületére vagy hazafias áldozatkészségére számíthatnának. Ezen társulatok alapszabályok szerint működnek, a mely alapszabályok fő-főpontja a fényűzésnek és kerülhető kiadásoknak mellőzését tűzné ki célul. Hogy egy hangverseny vagy estély ne 3000 forintba kerüljön 80 frt jövedelem mellett, hanem ezer forintot jövedelmezzen nyolc- vagy tíz forint kiadás mellett. A hol tízszeresen van elérve a cél és mégis kétezer forint a megtakarítás.

Az ily társulatok czime aztán lehetne: „Humanitás“, „Hazafiság“, „Kötelesség“, „Hungaria“, „Pannonia“ sat., és célja minden esetre oly nemes, a milyennél nemesebb már nem lehet. Plane, hogy a jótékony estélyek és előadások rendezéséhez mindjárt pénz is legyen, hát alakulhatna akár részvényekre s a részvénytőke kamatain felül bevett jövedelem lenne aztán a kitűzött célra fordítandó.

Szóval tenni kell ez ügyben valamit, mert úgy, a mint most megy, nem jól megy s nemcsak az egyeseknek, de magának az államnak és társadalomnak is nagy kárával jár, mert az erő nem a célra magára gyűjtetik, hanem a cél körül lesz elpazarolva.

Arany János temetése.

A nagy költő ravatalát az akadémia épületének oszlopcsarnokában állították fel. Megható, nemes egyszerűséggel, a nagy halott szellemének megfelelően díszítették fel a csarnokot. Sehol sem volt pompa, káprázatos fény, s az a puritán egyszerűség ömlött el berendezésén is, a mely a nagy költő életében jellemezte. A csarnok közepén üde zöld csoportozatból emelkedett ki az egyszerű ravatal, melyet a kegyelet, legőszintűbb szeretet és hála jelül küldött koszorúk borítottak el. Jókora magasságu hat ezirtomfa állott a ravatal körül. A csarnokban köröskörül ciprusfák állottak s a folyosóra vezető lépcsőzet rácszatát is ciprusfák és delői növények fogták körül. Köröskörül heverték a pompás koszorúk, megannyi kertészeti remekmű; többnyire babér vagy egyszerű fehér kaméliából.

Délutáni harmadfél órákor már zsúfolásig tömve volt a csarnok; a jelenlevők mind fekete ruhában voltak, a férfiak közül többen diszmagyarban jelentek meg. A

kormány tagjai Tisza Kálmán miniszterelnökkel élükön a ravatal jobb oldalán, a tudományos akadémia tagjai a ravatal baloldalán foglaltak állást. A nemzeti színház énekkara az emelkedett folyosó jobboldali részén állott. Pontban három órákor megjelent a gyászoló család. Csak egy-egy görösös vonaglás, vagy egy-egy mély sóhajts jelezte azt a fájdalmat, mely keblük bensejét emészté. Alig foglaltak helyet a család tagjai, a nemzeti színház énekkara megható gyászdalt kezdett énekelni, s ezzel a gyászsztartás kezdetét vette. A gyászdal végzetével Török Pál szuperintendens, ki a léposózet fordulójánál állott, beszédet tartott. E beszédnek különösen bucsuztató része kellett nagy hatást. A nők valamennyien sirtak, s a férfiak közül sokan könnyeztek. A gyászoló özvegyet mintha megrengéséből ébresztette volna fel a bucsuztató szózat, összerázkodott, s csöndesen zokogni kezdett. Ezután Erkel Ferencz gyönyörű gyászdalt énekelték. Szász Károly az akadémia nevében kezdte meg tartalmát, megható beszédét. Mikor Szász Károly bevégezte beszédét, Gyulai Pál, a Kisfaludy-társaság elnöke, lépett elő, ki a fájdalomtól alig tudott beszélni. A sztartás után a csarnokból kivonultak az akadémia épülete előtt szabadon hagyott térre. Már négy órákor valamennyi utcában, melyen a gyászmélet elvonulandó volt, égtek a lámpák, számos házról gyászlombok lengették, némelyikről kettő-három is. És megindult a menet. A hosszú, impozáns menet hatodfél órákor ért ki a kerepesi temetőbe, melynek tisztárait nagy közönség tartotta megszállva. A koporsót oda állították a sir szélére s a koszorúk közül csak azt hagyták rajta, melyet a család, az akadémia, meg a Kisfaludy-társaság adott. Török Pál szuperintendens itt, a sir szélén is elbucsuzott a nagy költőtől. Ezután a temetőző társulat szolgál megmagadták a koporsót, mely a drága hamvakat rejté s lebecsátották a sötét sírgödörbe. Egy-két pillanatba került az egész, s a nemzet halottját elrejté szemünk elől a sírhant.

A gyászkíséret oszladozni kezdett, megindultak a kocsi is a család tagjaival; visszatért, hazatért mindenki, csak ő maradt künn a halottak tanyáján, ő, a legdrágább, a legnagyobb!

A „Háromszékmegyei tanítótestület“ nagygyűlése.

A „Háromszékmegyei tanítótestület“ ez évi rendes nagygyűlését október 23. és 24-ik napjain Zágónban tartotta meg. A testület tagjai szép jelét adták az ügy iránti érdekltségüknek akkor, midőn közel 100-an jelentek meg. A megyebeli s különösen Zágón értelmisége, valamint a tanügy iránt melegen érző barátok is meglehetősen számban voltak képviselve.

Ily szép számú közönség előtt — mi-

után elnök gyengélkedő állapota miatt a gyűlésen nem jelenhetett meg — másod elnök, László Lukács, szép és eszmékben gazdag s az egyetértést célzó beszéddel, mely éljenzéssel fogadtatott, a gyűlést d. e. 10 órákor megnyitotta.

A megnyitás után fölolvastattak a megerősített alapszabályok, a melyek a szerkesztendő „E v k ö n y v“-be határozattak mellékeltetni.

Ezután különböző bizottságok nevezettek ki: u. m. a gyakorlati tanítás meghallgatására, a tisztviselők választására, az országos tanítói gyűlés képviselőinek megválasztására szavazatszedő bizottságok; és végül egy 15 tagból álló bizottság is küldetett ki, a mely a humanistikus intézmények iránt oly annyira érdeklődő és tevékeny magasrangú urhölgy, Br. Szentkereszty Stephanie ő méltóságának a testület nevében legmélegebb üdvözlését fejezte ki.

Ezen intézkedések után fölolvastattak a titkári jelentés, mely hű képét adta a testület múlt évi munkálkodásának. Ha merültek is föl egyes kisebb differenciális kérdések, de általában véve a múlt évi munkásság fényes bizonyíték arra nézve, hogy a testület minden egyes tagja föl tudta fogni ama magasztos célt, melynek egyik igénytelen napszámosa. A titkári jelentést gyűlés éljenzéssel tudomásul vette.

Ertekezést olvasott fel Vajna Károly ily czimen: „Mik a legszükségesebb teendők a tanítói állás emelésére erkölcsi és anyagi tekintetben?“ Ezen valóban gondolatért értekezést gyűlés nagy figyelemmel hallgatta végig s nem is késett irónak jegyzőkönyvileg köszönetet szavazni. Az értekezésben fölhozott „segélyegyleti“ eszmét pártolta s azt bővebb tanulmányozás végett áttette a választmányhoz.

Előterjesztetett titkár által az országos tanítói árvaház eszméje. Ezen magasztos eszmét a gyűlés melegen karolta föl anynyiban, a mennyiben határozatilag kimondta, hogy társadalmi uton is fog gyűjtést rendezni; e végből megbízott mind den tanítói kör elnöke, jegyzője és pénztárosa, hogy a gyűjtést úgy a maga kebelében, mint a társadalomban eszközölje; kimondott továbbá, hogy minden nagygyűlés alkalmával tartandó hangverseny tiszta jövedelmének fele a nevezett célra fog fordíthatni. Nsgos Komáromy Andor kir. tanfelügyelő ur pedig 10 éven át évenként 10 frtot ajánlott fel az orsz. tanítói

árvaházra s ezenkívül ígéretet tett, hogy egymaga is mint gyűjtő bizottság fog működni. Megyénk érdemes tanfelügyelőjének e tette nem szorul dicséretre.

Olvasza Szász János ily czimű munkáját: „Miképen lehetne a terményrajzi oktatást a gazdasági és kertészeti gyakorlatokkal a népiskolában összekötni?“ E munkálzatban ügykezett írni kimutatni, hogy ott, a hol rendszeres kertészet és gazdaság az iskola mellett nincs, miképen lehetne mégis a terményrajzi oktatással azt összekötni. Az adott körülmények szerint úgy véli elérhetni, ha a tanító fáradságot vesz magának és a terményrajz tanítása alkalmával a községben levő jobb gazdákhoz viszi tanítványait s ott szemlélteti a kertészetre és gazdaságra vonatkozó részt. Irónak a munkásságért jegyzőkönyvileg köszönet szavaztatott.

Az első napra kitűzött tárgysorozat lejárván, miután az ember nemcsak szent ígérel, hanem kenyérrel is él, közös ebédre mentünk.

Alig hogy a testmelegítő magunkhoz vettük, megeredtek a pohárköszöntések.

Pohárköszöntő mondatott Dr. Trefort Ágoston ur ő nagyméltóságáért, mint tanügyünk vezérszabályáért; a községi miniszterium vezérferfiáért; főispán ur ő méltóságáért; megyénk tanfelügyelőjéért; testületi elnökökért; Zágón községi iskolaszékeért és lelkes közönségéért stb.

Este 8 órákor hangversenynyel összekötött táncszámmal is rendeztetett, fele részben az „Eötvös-alap“, fele részben az orsz. tanítói árvaház javára. A hangverseny sikerültéről elmondják véleményüket mások; a jövedelemre nézve pedig, mint ki tartozom tudósításom keretében fölvenni, álljanak itt a következő számok: brutto bevétel 94 frt 68 kr; ebből leszámítva a költségeket, marad netto 50 frt 84 kr. Rendeltetésük helyére a választmány fölkel.

Második nap, azaz okt. 24-én d. e. 10 órákor folytatódott a gyűlés.

Tárgyalás alá vették a választmány javaslatait.

1. A magyar nyelvtan tanítása olvasókönyv alapján. E javaslatot gyűlés elfogadta és pedig kérelmezni fogja a vall. és községi miniszteriumnál, hogy oly olvasókönyvek szerkesztessenek, a melyeknek alapján a magyar nyelvtan sikeresebben lehet tanítani s e kérelem pártolására s hasonló kerelmek fölterjesztésére a hazai tanítótestületeket is felszólítja.

zettje is vagyok s azért 8 évig úgy szólni én tartottam pénzzel ő nagyságát s jöllehet pénzzemet üzletemben több haszonnal forgathattam volna, sohasem vettem hat százaléknál több kamatot, de a kölcsönzött pénz így is tekintélyes összegre nőtt ki magát. En több rendben adtam ő nagyságának időhaladékat s nem egyszer tettem tisztességes ajánlatokat is, melyek által vagy onát egy pár év alatt tisztázhatta volna, de ő nagysága mindig átalította egy magam forma szegény üzértől a jó tanácsot elfogadni. Ő tölem csak pénzt várt és nem tanácsot. Végre is, uram, én szegény ember vagyok, nagy családom van s így úgy szólni kötelességem volt ő nagysága ellen végrehajtást kérni s most úgy áll a dolog, hogy pár nap múlva az árverés meg fog tartatni.

— Mennyi lehet körülbelül az ön követelése?

— Körülbelül 8000 frt s annak kamatai, de azokról is szívesen lemondok, csak a tőkét megkapjam s ne legyen kényszerítve a törvényes eljárás tovább folytatni.

— Épen azért jöttem ide, uram, hogy ezen dolgot tisztába hozzam. Közlebből egy régi kötelezvény került kezembe, mely szerint atyám 6000 frtal tartozott Bertalan bátyámnak, ki ezen követelést jó barátjával szemben soha sem érvényesítette; hálálával pedig egészen feledésbe ment. Én tehát ezen követelést és annak kamatait önnek fizetem ki oly kérelemmel, hogy az árverést azonnal függessze fel és a követelést fedezetlenül maradt részére nézve szíveskedjék egy pár hóig várni, mert én a 6000

frt kamatai fejében erre nézve is kezességet vállallok. A nagy németől örökölt jószágot is azért adtam el önnek, hogy atyám ezen tartozását kifizethessem.

— Csodálatos, hogy a birtok eladása alkalmával erről nem tetszett nekem szólni — szolt az üzér, ravasz szemével firkészőleg tekintve rám.

— Akkor más terveim valának — szoltam zavarral.

— Az különben nem tartozik rám, hogy a tekintetes urnak tetszik egy régi kétséges követelést kiegyenlíteni. En az ajánlatot elfogadom, az árverést felfüggesztem s a hátra levő rész kifizetésére egy évig várni fogok.

— Köszönöm uram, köszönöm — szoltam, melegen megszorítva az üzér kezét. Még csak egy szót. Kérem önt, szíveskedjék addig hallgatni az egész dologról, míg én elutazom. Nem szeretem hallani a hálálkodásokat olyan dologért, mit kötelességből teljesítettem.

— Legyen nyugodt a tekintetes ur, a legjobban fogok mindent elintézni — szolt az üzér különös mosolylyal. S mikor tetszik elutazni, ha szabad kérdenem?

— Holnap reggel korán.

A jószágért kapott 6000 frtot lefizettem s könnyű tárczával és könnyű szívvvel hagytam ott az üzért, kit egyáltalában nem találtam olyan vérszopónak, mint a milyennek Klarisz német állítá, sőt ellenkezőleg, becsületes arca és engedékenysége teljesen megnyerte rokonszenveimet. Nagyon örvendtem, hogy sikerült a pénzüért ügye-

sen félrevezetnem; mitsem sejt, hogy az egész kötelezvény-história nem egyéb, mint ártatlan hazugság. Jogozim kellett ahoz, hogy én egy idegen ember adósságát kifizessem s a lomtárból előkerült kötelezvény megadta ezt. Csodálatos öröm és boldogság tölté el keblemet azon gondolatra, hogy egy lénynek sikerült visszaadnom nyugalmat és boldogságát. A vész tehát el van hárítva s Mariska nincs többé kényszerítve odadobni magát annak, kit nem szeret. Minden vagyonomat feláldoztam, de egy hang mindig azt sugá: „jól tetted, becsületes ember vagy“.

Hazaérve, levelet küldtem Klarisz németnek, melyben megírtam, hogy miután már holnap reggel elutazom, az idő rövidsége nem engedé, hogy személyesen tehessem tiszteltemet, fogadja tehát ez uton bucsuüdvözlémet. Fájt szívemnek a gondolat, hogy Mariskát nem láthattam meg még egyszer, de éreztem, hogy nem tudtam volna uralkodni magamon s véletlenül is elárultam volna, hogy tudom szomorúságának okát. Aztán jobb is így eltávozni; minek még tetézni új fájdalmakkal boldogtalanságot? Minél hamarabb távozni és feledni — volt legtöbb vágyam.

Másnap korán felkeltem s megtettem előkészületeimet az utazásra. Épen az utolsó börrönddel valék elfoglalva, midőn ajtómon koczognak. Visszatekinttem és lélekzetem elállt s szívem megszünt dobogni. Mariska állt előttem könnyű nyári ruhában, szálmakalappal fején.

— Csodálkozok ön, nemde kedves ke-

resztatyám, hogy engem itt lát? — szolt pírulva és mosolyogva egyszerre.

— Valóban nem tudom kisasszony, minek köszönhetem e rendkívüli szerencsét — szoltam hebegve.

— Miután ön sajnálta hozzánk fáradni, eljöttem én, hogy bucsut mondjak.

— De kisasszony, én nem tudom . . .

— Az oly nemes lelkű ember, mint ön, megérdemli, hogy az ember érte kivételt tegyen.

— Valóban én nem értem önt, kisasszony.

— Tegnap délután Stein járt nálunk üzleti dolgokban és csodálatos dolgokat beszélt egy férfiú nagylelkűségéről, ki összes vagyonát feláldozá, hogy egy családot megmentsen, melytől pedig ő csak hidegséget és bántalmat tapasztalt s e férfi oly szerény volt, hogy még a hitelező előtt is úgy igyekezett nagylelkű cselekedetét feltüntetni, mintha az kötelessége lett volna, pedig ugy a pénzüzér, mint anyám és én is jól tudjuk, hogy az a kötelezvény nem egyéb, mint azon férfi gyöngéd lelkeének kifizetése. Midőn aztán a nemes mű végre lett hajtva, a jutalmat öntudatában keresve, a hálálkodások elől kitér és szólni akar; azonban, hála istennek, még elég korán érkeztem, hogy mélyen érzett hálánkat kifejezzem.

— Higyje el kisasszony, hogy atyám csakugyan tartozott — szoltam a legnagyobb zavarral.

— Nem, édes keresztatyám, e kötelezvény soha sem létezett, anyám egészen ha-

Hozzuk kapcsolatba a tanítóegyesületi gyűléseket az iskolaszékekkel, javaslata a választmánynak némi vitára adott alkalmat. Mindazonáltal gyűlés többsége kimondotta, hogy kéressék föl vallás- és közokt. min. ur. Ő nagyméltósága, hogy bocsásson ki a megyei kir. tanfelügyelőkhöz egy oly rendeletet, melynek alapján a kir. tanfelügyelő utasítaná a községi iskolaszékeket s közvetve utasíttatná a felekezeti iskolaszékeket is, hogy a gyűlésbe menő tanítójukat, vagy a hol több tanító van, a testületet szólítsák föl, hogy a tanítói gyűlés tanácskozást figyelemmel kísérve, arról — hazajövet — az iskolaszéknek tegyenek kimerítő jelentést. Ezek után a kiküldött bizottságok tették meg jelentéseiket, és pedig a tisztújító szavazatszedő bizottság. Beadott összesen 78 szavazat, melyből 75 szavazattal Baló László elnöknek; 72-vel László Lukács másodelnöknek; 71-el Gyöngyösi István titkárnak; 68-al Sipos Sámuel egyik, 42-vel Vajna Károly másik jegyzőnek választottak meg.

Az 1883-ik év augusztus havában Budapesten esetleg tartandó orsz. tanítói gyűlésre M. Székely János, ki az előkészítő bizottságban is részt vesz, és 50 szavazattal László Lukács, lettek képviselőül megválasztva.

A gyakorlati tanítás meghallgatására kiküldött bizottság jelentéséből örömmel győződött meg gyűlés, hogy a zágoni iskola a kornak megfelelőleg van berendezve, a Tattaiás Ferenczné és Kovács Bálint tanításai a nevelés-oktatás színvonalán állanak.

A méltóságos Br. Szentkereszty Stephanie urhölgyhöz küldött bizottság jelentését harsogó éljenekkel fogadta a gyűlés, kívánva, hogy ő méltóságát, mint a humanitikus intézmények védőangyalát, a mindenható sokáig éltesse!

Ezzel kapcsolatosan jelentette ngs. Komáromy Andor kir. tanfelügyelő ur, hogy mélt. Br. Szentkereszty Stephanie urhölgy az orsz. tanítói árvalás javára 5 frtot adott. Lelkes éljenzéssel fogadtattott.

A megyei központi tanítói könyvtár ügyében tette meg jelentését ngs. Komáromy Andor ur, mint a könyvtárszervező bizottság elnöke. Örömmel győződött meg gyűlés a jelentésből, hogy egy rövid év alatt mily szép eredménnyel működött az e célra kiküldött bizottság.

A terjedelmes jelentésből kiemeljük,

tározottan tudja ezt. Mi tehát csak kölcsönképen fogadjuk el azon összeget mindaddig, míg édes anyám a Stein ur utasítása nyomán rendezni fogja birtokát. Így is mélyen érezzük azon szívességet, melyet velünk s különösen velem tett. Nem képzeli édes keresztatyám, hogy minő szomorú helyzetből mentett meg engem.

— Boldognak érzem magamat, ha önön segíthettem, kedves kisasszony.

— Mindig csak e rideg hang, tehát nincs már számomra szelidebb, barátságosabb kifejezése?

— Ha ön akarja és elfogadja van, kedves keresztleányom!

A hölgy mélyen felsohajtott s hosszú szünet után szólt:

— Ön megmentett bennünket a bukástól s a szeggyentől, de ezzel még nincs vége bajunknak. Vagyoni viszonyaink rendezése — a mint anyám mondá — igen sok bajjal jár, s ha ön most elutazik, ki fog miniket jó tanácsával támogatni?

— Stein urban megbízhatnak, ő becsületes ember.

— Anyámnak nincs bizalma hozzá, vagy talán büszkesége nem engedi egészen egy idegen emberre támaszkodni. Édes anyám tehát kéri attalam, hogy maradjon még egy pár napig körünkben.

— Sajnálom, de nem tehetem, mulhatatlanul haza kell utaznom.

— De ha én kérem önt régi barátságunk nevében, suttogá a hölgy mélyen elpirulva s zavartan süttve le szeméit.

Ott állott előttem a leánya igéző szépségében. Szívemet mennyi öröm járta át; hozzáléptem s megfogtam remegő kezeit.

hogy a Mikó-tanoda igazgatósága a könyvtár rendezése alkalmával a duplumok és hiányos munkák egy részét, összesen 110 művet 230 drbban a tanítói könyvtár részére adományozta; ngs. Komáromy Andor, Benke István a sepsiszentgyörgyi Mikó-tanoda igazgatója és Nagy Géza muzeumőr urak tartottak e célra felolvasásokat; tagsági díjakból és magánadokozásokból tesz az egész összeg 105 frt 60 krt.

Nem is késett a gyűlés, egy a bizottságnak a fáradságot nem ismerő munkásságért, mint Benke István és Nagy Géza uraknak a szíves adományért, illetve buzgó közreműködésükért jegyzőkönyvileg legforróbb köszönetét kifejezni.

Olvasa Kovács Dénes ily című értekezését: „A családi nevelés befolyása az egyén társadalmi állására”. — Ezen értekezés abszolút becünnek ismertetvén el, a szerkesztendő „Évkönyv”-be határozottat fölvetni.

Előterjesztette titkár feldobolyi vétéran tanító és szakképzett méhész, Mátyás Mihálynak abbéli javaslatát, hogy egy méhészeti egyesület létesíttessék. Melynek tárgyalásán azonban az idő rövidsége miatt nem bocsátkozhatott a gyűlés; tüzetesebb tanulmányozás végett áttette a választmányhoz, de a 83 éves kartárs, legnagyobb sajnálatára a gyűlésnek, javaslatát visszavette, azt hozván fel okul, hogy egy másik nagygyűlésig sok minden megváltozhatik. A nagygyűlés e tárgyra vonatkozólag más expedienst nem találhatván ki, engedett az öreg ur kívánatának.

Jövő évi nagygyűlés helyét, meghívás folytán, Uzon jöltetett ki.

Demeter Sámuel ev. ref. lelkész urnak a község nevében tett köszönete és az elnök záróbeszéde után „Isten áldd meg a magyart” himnus eléneklésével a gyűlés d. u. 1/2 óraok véget ért.

Adjon az ég hazánknak sok oly lelkes s a tanügyért melegen érző községet, illetve honfiakat, mint Zágón s annak élén álló férfiai, s akkor a magasztos ügy rövid idő alatt el fogja érni kitűzött célját! Ugy legyen!

Gyöngyösi István,
titkár.

Kiállításunk.

VII.

Jegyzőkönyv.

Felvételt Csik-Szeredában 1882. évi október 11-én a csikmegyei gazdasági egye-

— S ha itt maradok, édes Mariska — suttogám — minő helyzetem leend az ön jegyeseivel, a báróval szemben?

— En gyűlölöm a bárót és sohasem leszek neje.

— Tehát valaki mást szeret? ... Ha megmondja, hogy kit szeret, akkor maradni fogok.

A leánya hallgatott s piruló arcát igyekezett félre fordítani. Magam mellé vontam a pamlagra s fejét gyöngőden felemelve, kényszeríttem, hogy szemembe nézzen. A szemek könnyekkel teltek meg s a könynyeken át egy szűzies tiszta lélek boldogsága ragyogott át. Megöleltem karcsu derekát s egészen hozzáhajolva, suttogám:

— Most az én szeretett Mariskám vallomást fog tenni keresztatyának, meg fogja mondani szívecskéje titkát ... Ön hallgat? ... Tehát majd segíték a dolgon; én kimondom s ön majd utánam fogja mondani. Nos tehát, édes keresztleányom, mondja utánam: „En Mariska ... szeretem ... forrón ... végtelenül ... keresztatyámat.”

— Oh Béla, ön oly kegyetlen! — suttogá a leánya, végtelen zavarral rejtve fejét keblébe.

Átéletem karcsu derekát s felemelve szép fejét, hosszú csókot nyomtam remegő ajkaira.

— Ugy-e, most már maradni fog, Béla? ... suttogá a leánya, karjaimból kibontakozva.

— Igen, itt fogok maradni mindaddig, míg ön el nem küld.

— Soha, soha! Meghálnék ön nélkül!

* * *

Pár nap múlva egy új eljegyzési szerződés folyt le Klárisz néném fényes termeiben. Én váltottam jegyet ... keresztleányommal.

sület kiállítása alkalmával, a kézműipar bíráló bizottsága által. — Jelenlévők: Dr. Molnár József elnök, Hazay László, jegyző, Lakatos Jánosné, Élthes Jakabné, Kovács Antal, Xántus János.

Elnök az értekezlet megnyitása után, a bizottságot a kézműipar-osztályhoz tartozó tárgyak megtekintése és megbírálsára felhíván, az eredmény következő: Ez iparosztályban kiállított összesen 34 egyén, kik közül

1. Vadai János csik-cesekefalvi kötélverő jó minőségű kötél gyártmányaiért 1 es. kir. arany jutalom mellett dícsérő okmányra is érdemesített.

2. Jakab György (Csik-Szereda) férfi és női csizmakészítményeikért 2 drb 1 frtos tallér jutalom.

3. Rancz Lőrincz (Csik-Szereda) gyapjuból készült kalap, csizma és keztyűért 1 drb 1 frtos tallér jutalomra és dícsérő oklevélre érdemesített.

4. Barta Ignác (Csik-Szépviz) női csizma készítményeikért 1 drb 1 frtos tallér jutalomra.

5. Barta József (Csik-Szépviz) csizmaért 1 drb 1 frtos tallér és

6. Csató Simon (Csik-Szépviz) csizmaért 1 drb 1 frtos tallér jutalomra érdemesített és mind három dícsérő oklevélre is.

Dícsérő oklevélre érdemesítottak a következők:

7. Bors Ádám (Csik-Csátószeg) földni való cserépet.

8. Bors Benedek (Csik-Szent-Király) földni való cserépet.

9. Bőjte Sándor (cs.-szeredai) női cipőért.

10. Cs.-Szt.-Király közönsége cserép és tégláért.

11. Eisenburger János (Segesvár) szíjgyártó-munkáért.

12. A sepsiszentgyörgyi első székely szövőgyár részv. társulat a szövészet terén felmutatott jeles eredményekért.

13. Folberth Frigyes (Segesvár), kalapokért.

14. Hain József (Segesvár) gyapjufűsükért.

15. Jancsó Albert (S.-Szt.-György) csinosan készített kész férfi-ruhákért.

16. Miklós Kata (Csik-Szereda) nád-fonatért.

17. Manchen Mihály (Segesvár) hangönteményekért.

18. Nagy Dénes (Csik-Szent-Király) cserép- és tégláért.

19. Scherg Vilmos brassói gyapjuszövetekért.

20. Schmidts Ferencz (Brassó) gyári kötött munkáért.

21. Szabó Lajos (Csik-Szereda) könyvkötészetért.

22. A s.-sztygyörgyi Székely háziipar-egyesület, női iparmunkák terén felmutatott eredményekért.

23. Sequens Gáspár (S.-Szt.-György) gyapjuszövetért.

24. Szepességi vászonfehérítő részv. társulat Késmárkon gyolcsfehérítésért.

25. Weisz Frigyes (Segesvár) kötélgyártmányokért és

26. Zimmerman test. (Segesvár) posztógyártmányokért.

Ezzel a jegyzőkönyv felolvasás és helybenhagyás után bezárattott s aláíratott.

K. m. f.

Dr. Molnár József,

elnök.

Hazay László,

jegyző.

Mindenféle.

— Esküvők. Pap András csiksomlyói róm. kath. főgymn. tanár jövő november hó 6-án délelőtt 11 óraok vezeti oltárhoz Nagy Anna kisasszonyt, Nagy József csik-szentmártoni szolgabíró szép és kedves leányát. — W i p f J ó z s e f kolozsvári táviró tiszt f. hó 16-án vezette oltárhoz Csik-Szeredában Gözsy Julcsa kisasszonyt, néh. Gözsy Béla gyógyszerész leányát. Szerencsét kívánunk mind a két frigyehez!

— A k.-vásárhelyi jótékony nőegylet f. hó 31-én, azaz kedden a tanácsház nagytermében fillérestélyt rendez.

— A csiksomlyói jótékony nőegylet alapszabályai megerősítettvén, közelebbi közgyűlésén következőleg szervezkedett: elnök: Adorján Imréné; alelnök: Miklósi József, pénztárnok: Miklósi Józsefné, jegyzők: Paál Gáborné és Möriz Gyula. Választmányi tagok: Booskor Ferenczné, Booskor Mihályné, Száva Gergelyné, Paál Istvánné, Jakab Antalné, Fodor Ignáczné, Fodor Anna, Adorján Imre, Paál Gábor és Paál István.

— A kézdivásárhelyi községi iskolaszék f. hó 21-én tartott gyűlésében a leányiskolához rendes tanítónak illyefalvi Rákosi Józsefet — mint a kolozsvári tanítképző intézet egyik jeles növendékét — választotta meg.

— Kézdi-Vásárhelyt a napokban egy idegen zsidó egy részeg falusi embert becsalt egyik rossz hírű csapszékbe és ott tőle kártán 120 frtot elnyert. A káros panaszt emelvén, a rendőrség erőlyesen nyomozza a csalót. Ezuttal szükségesnek találjuk felemlíteni azt is, hogy néhány nap óta egy asszony jár fogadóról fogadóra és rouletten fösztogatja a vendégeket. A rendőri törvények nemesak tiltják, de súlyosan is büntetik az e fajta veszélyes hasard szerencsejátékokat; midőn tehát ezt a rendőrég tudomására hozzuk, egyszersmind reméljük, hogy annak beszüntetése iránt intézkedni fog.

— A csiksomlyói jótékony nőegylet első fillérestélyt f. hó 31-én az olvasókör helyiségében fogja megtartani. Rendezők: Paál Gáborné és Paál Istvánné. A rendezők ismert ügyessége és a somlyóiak fesztelen kedélyessége kedves időtöltést ígér. Mint értesülünk, ez estélyekre senkit sem hívnak meg, de mindenkit szívesen fogadnak.

— Győ.-szentmiklósi hírek. A „Rongyhasznosító egyet” a műkedvelő társulat közreműködésével folyó hó 28-án a „Piros bugyelláris” című népszínművet adja elő. Az eredményről annak idejében többet. — A „vörös kereszt” egyet folyó hó 23-án tartott választmányi gyűlésén szegény gyermekek felségelésére pénztárából 100 frtot utalványozott; fillérestélyt folyó hó 26-án tánccezzal és szavalattal egybekötött estélyen kezd meg.

— Értesítés. A k.-vásárhelyi takarékpénztár igazgatósága az országos kedvező pénzvisszonyok következtében értesítette volt a t. közönséget, hogy 1883. jan. 1-től kezdve a kikölcsönzési és betéti kamatlatat alább szállítja; miután azonban az osztrák-magyar bank s ezzel kapcsolatosan a többi pénzintézetek is a kamatlatat fennebb emelték, ezennel közhírré teszi, hogy jövőre nézve is mind a kikölcsönzési, mind a betéti kamatlat változatlanul az eddigi gyakorlat szerint marad érvényben. Kézdi-Vásárhelyt 1882. okt. 27-én. Az igazgatóság.

— Gyászhir. Alsócsernátoni Jánosi Károly 8. gymnásiumbeli tanuló 18 éves korában, okt. 28-án reggel 6 óraok huzamos ideig tartott betegség után elhunyt. Béke poraira!

— Curiosum. Egyik háromszékmegyei szolgabírónak egy olyan inoka van, ki szerfelett gyöngéd hajlamokat táplál a szesz italok iránt s daczára főnöke jó tanácsai, intései és fenyegetéseinek, csaknem mindegyik illuminált álmápotban jelenik meg az irodában. Egy napon aztán maga elé hivatá a szolgabíró az inokot s ünnepélyesen kijelenté, hogy ha még egyszer zavaros fővel fog megjelenni az irodában, azonnal felfüggeszti hivatalos állásától. Az inok mennyre-földre esküdtött, hogy meg fogja magát javítani s csakugyan 3 hosszú napig dícsősen ki is állotta a szent életet, de a negyedik napon már újból berugva jelent meg az irodában. A szolgabíró most már elkeseredve veté szemére esküje megszegését, de az inok állhatatosan a mellett volt, hogy ő bizony isten egy csepp szeszest italt sem ivott, rajta isten veresége, hogy minden ebéd után akár iszik, akár nem, megrészegek. A szolgabíró nagy szemeket meresztett e különös állításra s elhatározá, hogy e különös dolognak személyesen fog végére járni. Elment tehát az inokhoz, mikor az épen puliszkát ebédelt s csakugyan alig tette le a villát és kanalat, már ugy be volt rugva, a mint csak kell. Így történt ez második és harmadik napon, az inok mindennap berugott az ártatlan puliszkától. A szolgabíró orvossal közölte e csodálatos esetet s az is csakhamar meggyőződött ezen állítás valódiságáról. Az orvos nem hitt a csodákban s vizsgálat alá vevé a puliszkát s ugy találta, hogy az nagy mennyiségű szilviummal van hígítva.

— **Beküldetett.** Szerény kérdés Csikmegye alispánjához. Van-e tudomása az alispán urnak arról, hogy a megye könyvműveit kortesverseket nyomtatnak? Adott-e arra felhatalmazást az illető nyomdásznak, hogy a nyomdát bármelyik pártnak szolgálatára felhasználhassa, vagy szándékozik-e azt, ki e visszaélést elkövette, megérdemelt módon megfenyíteni? Egy kíváncsi. (E kérdés aláírás nélkül küldetett be szerkesztőségünknek, miért csakis közérdekű látszatra és a beküldő megnyugtatóra fenntartással közöljük; mert előre hisszük, hogy ha csakugyan való az abban felhozott eset, az nemcsak az alispán teljes tudta nélkül követtetett el, sőt meg vagyunk róla győződve, hogy erélyes alispánunk az oktan visszaélést nem fogja megtorlatlanul hagyni. Szerk.)

— **A kézdiasárhelyi jótékony nőegylet által rendezett fillérestélyeken felülírtak:** Október 14-én: B. Szentkereszty Irén 90 kr, tisz. Székely Ivánné 10 kr, p. m. Szöcs Józsefné 10 kr, Török Bálintné 13 kr, Kiss Károly 10 kr, Fejér János 10 kr, X. X. Y. 20 kr, Nagy Sándor kereskedő 15 kr. Összesen: 1 frt 78 kr. Október 17-én: t. Székely Ivánné 10 kr, törvényszéki bíró Bocskor Mihály 20 kr, Kupán Sándor 10 kr, X. X. Y. 10 kr, Török Bálintné 20 kr, K. Csizsár József 10 kr, pénzt. Kovács Dániel, 10 kr, Török Bálint 10 kr, Fülöp Gyula 10 kr, Bándi Imre 10 kr, Nagy Sándor keresk. 50 kr, Hincz Károly 15 kr, Balogh Gyuláné 20 kr, Szakács Jánosné 10 kr, Erdy Béla 31 kr. Összesen: 2 frt 46 kr. Október 24-én: Bakk István 10 kr, Balogh Gyuláné 30 kr, Török Bálintné 25 kr, Pócsa Gizella, 30 kr, özv. Krókerné szül. Píring Lotti 10 kr, özv. Nagy Mózesné 10 kr, Réti Józsefné 10 kr, K. Csizsár József 70 kr, Nagy Dánielné volt p. m. 10 kr, Réti Géza 10 kr, Nagy Sándor keresk. 15 kr, Nagy Géza k. 10 kr, Erdy Béla 10 kr, Dobál Lajos 10 kr, t. Székely Ivánné 10 kr, p. m. Szöcs Józsefné 10 kr, Spitzer D. 20 kr, Wertán Béni 20 kr, Fejér Tóni 10 kr, Császár Dávid keresk. 20 kr, Zajzon Lázár 10 kr, Sebők József 10 kr. Összesen: 3 frt 60 kr.

— „Magyarország”, havi folyóirat a magyarosodás érdekében. Szerkeszti Ardényi Dezső. Megjelent az első, októberi szám, négy nagy, sűrűn nyomott íven, színes borítékba fűzve, következő tartalommal: 1. A magyar nemzethez! lelkes felhívás országos magyar egyesület alakítása végett. 2. Országos magyar egyesület tervezete, szervezkedése, vezetése, működési módja, lelencházak, kisdődödák, nemzetiségi cse-re, iskola, népkör, nép- vagy falusi könyvtár, felnőttek oktatása, buzdítás, jutalmak stb., összesen 40-féle irány és mód. 3. A magyarosodást és népnevelést Sárosmegyében terjesztő társulat alapszabályai. 4. Mily eszközök által érheti el a társaság célját? 5. A magyar iskola-egylet alapszabályai. 6. A szatmári Széchenyi-társulat alapszabályai. 7. Magyarosodási mozgalmak. 8. Levelezések: A legelső megye; A szászok;

Sárosból; A volt oláhok; Zalából; Görögkath. magyar püspökség. 9. Nemzetiségi tárgymutató: a magyarság ereje megyénki s a többi nemzetiség számaránya. 10. Hazaelenés népiszkolai tankönyveink. 11. Apró közlemények. 12. A „Gott erhalte.” — II. Szépirodalmi rész. 1. Rágalmazóinknak; hazafias vers Komócsy Józseftől, a Petőfi-társaság társelnökétől. 2. Hunyák Pál. Rajz, Mikszáth Kálmántól, a Kisfaludy-társaság tagjától. 3. A vörös orr. Humoros csevegés, rég hallgató elbeszélőnkől, Balázs Sándortól, a Kisfaludy-társaság tagjától. 4. A kik mindig boldogok, a forangu világból, írta Szunyogh Albert. 5. Szemet szemért. Vers, Reviczky Gyulától, a Petőfi-társaság tagjától. 6. A megtérés, Margithay Tihámér jeles festményének ismertetése Fáy Elek tollából. 7. Arany mondások. 8. A jó öreg Mikolai. Rajz a lengyel társadalmi életből. 9. Téli kép a Balatonon. 10. Szellemi szikrák. 11. Mulassunk. 12. Szerkesztői zárszó. Előfizetési ára: egész évre 4 frt, félévre 2 frt, negyedévre 1 frt. Gyűjtőknek 5 előfizető után tiszteletpéldány. Lelkesek, néptanítók, kör- és községi jegyzők, községi előjárók, bármily állású közhivatalnokok, (ha 1000 frtnál kisebb fizetésük van és rangállásukat a postautalványon jelzik) feldíjjal fizethetnek elő és pedig egész évre két, félévre egy forinttal. Az előfizetési pénz a „Magyarország” havi folyóirat kiadói hivatalához Budapest, Sándor-utca 12. szám a cizmezendő. Mutatványszámot egyszerű megkeresésre ingyen és bérmentve küld a kiadói hivatal.

Hivatalos árfolyamok a budapesti áru- és értéktőzsdén.
Október 24-én.

Magyar aranyjárdék	119.10
Magyar vasúti kölcsön	135.25
M. keleti vasúti államköt. I. kibocs.	90.50
M. keleti vasúti államköt. II. kibocs.	109.75
M. keleti vasúti államköt. évi 1876	94.50
Magyar földtehermentesítési kötvény	99.25
M. földtehermentesít. kötv. záradékkal	97.—
Temes-bánati földteherment. kötvény	98.50
Temes-bánati földt. kötv. záradékkal	97.—
Erdélyi földtehermentesítési kötvény	98.—
Magyar szőlődezmá-váltási kötvény	97.75
Magyar nyermény-sorsjegy kölcsön	117.25
Tiszasszabályozási és szegedi sorsjegy	109.—
Osztrák járadék papirban	76.50
Osztrák járadék aranyban	77.30
1860. államsorsjegyek	95.50
Osztrák-magyar bankrészvény	131.—
Magyar hitelbank-részvény	830.—
Osztrák hitelintézet-részvény	298.—
Cs. és kir. arany	5.67
20 frankos arany	9.47
Német birodalmi márka	58.30
London (2 havi váltókért)	119.30
Magyar papírjárdék	86.20

Felelős szerkesztők:
T. Nagy Imre, Dr. Kádbé Ferencz,
Ifj. Dobay János.
Kiadó tulajdonos:
Szabó Albert.

Piaci árak		Kézd-Vásárhely október 23.		Csik-Szereda október 25.		Sz. Udvarhely október 7.		Gy.-Sz.-Miklós október 14.	
		frt.	kr.	frt.	kr.	frt.	kr.	frt.	kr.
Héctolter	Buza) tiszta	6	40	8	25	9	10	6	—
	) elegy	5	—	5	—	—	—	5	50
	Rozs) tiszta	4	80	4	—	5	60	4	50
	) elegy	—	—	—	—	4	—	4	—
	Arpa) tiszta	3	20	2	25	4	50	4	75
	) elegy	—	—	—	—	—	—	4	25
	Zab	2	—	2	—	3	50	2	—
	Törökbuza	5	—	5	25	6	40	6	—
	Kása) köles	12	—	8	50	—	—	8	50
	) árpa	28	—	—	—	—	—	—	—
Kilogramm	Borsó	6	—	5	—	—	—	—	—
	Lencse	10	—	—	—	—	—	—	—
	Fuszulyka	6	—	—	—	5	—	—	—
	Lenmag	—	—	—	—	—	—	—	—
	Kendermag	—	—	—	—	5	—	—	—
	Bükköny	—	—	—	—	—	—	—	—
	Pityóka	1	—	1	50	3	50	1	50
	Marhahús	—	36	—	32	—	40	—	36
	Disznóhús	—	48	—	40	—	48	—	48
	Juh-hús	—	24	—	20	—	—	—	24
Darab	Szalona	—	80	—	80	—	72	—	70
	Fagygyu	—	32	—	32	—	36	—	36
	Malacz	1	—	1	60	—	—	1	—
	Lud	—	80	—	66	—	—	1	10
	Récze	—	35	—	37	—	80	—	65
	Bárány) fejtér	—	—	—	—	—	—	2	—
	) fekete	—	—	—	—	3	—	3	10
	Egy pár csirke	—	60	—	66	—	—	—	50
	10 tojás	—	15	—	20	—	13	—	15

Nyomatott Szabó Albertnél Kézd-Vásárhelyt.

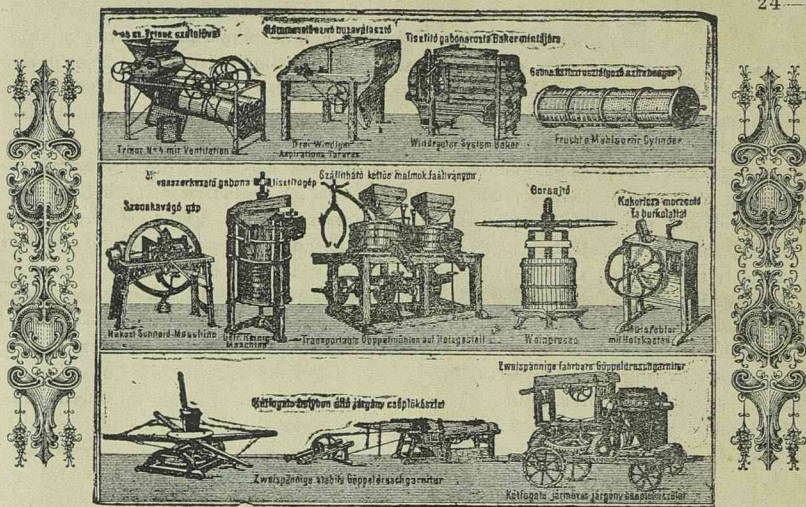
Gutjahr és Müller

BUDAPESTEN.

Első b.-pesti trieur, rostalemez és gazdasági gépgyár.

(Ezelőtt BROGLE J. és MÜLLER) a Margithid közelében.

Ajánlják szolid szerkezetű és javított gyártmányukat, ugymint:

Trieurök gazdasági számára:

Járgány, cséplőgépek, Szelelő rosták, Kukorica-morzsolók, Szecskavágók, Borsajtók.

Különlegességek malmok számára:

Dupla malmok, Malom trieurhengerek, Gabnaosztályzó hengerek, Koptató gépek.

Daraválasztó gépek, Tarárok, Detacherök.

Malomalkatrészek, u. m. Transmissiók, Szijkerekek.

Rosta-lemezek:

Cséplőgép-rosták, Liszthenger-sziták, Koptató lemezek, Ráspolj-lemezek. stb. stb.

Arjegyzék kívánatra ingyen és bérmentve

Ad sz. 3417. polg. 1882.

Hirdetmény.

Kézd-Vásárhelyt elhalt néhai Csizsár Pál szeszgyáros hagyatékának bírói zár alá vételével alólírt lévén megbizva, mind azok, kikkel szemben a hagyatékban bármilyen követelése fennáll, ezennel hirdetményileg is értesítetnek, miszerint a lejárt követeléseket ezen hirdetmény közzétételétől számítandó 8 nap alatt, többiek pedig a lejáratától számítandó 8 nap alatt ideiglenes zárgondnok ügyvéd tkts. Csiki József urnál a különbeni beperesítés kikerülése tekintetéből kiegyenliteni igyekezzenek.

A követeléseknek más uton való kiegyenlítése a hagyaték részére nem fog beszámíttatni.

Kézd-Vásárhelyt, 1882. okt. 20.

Kelemen István,
kir. tszéki bíró.

1—3

Ifj. Geringer Ferencz borkereskedésében Gyergyó-Szt.-Miklóson kerestetik egy **12—13** éves jó szülők-től való fiu

tanulónak,

ki nem kevesebb, mint **1—2** gymnasiumot végzett.

Kurtpatak

községben a szesz italok hasznóbérbe adása árverés után idei december 1-én délelőtt 9 órára tűzetett ki. A feltételek megtekinthetők a községi bírónál helyben.

Janesó Károly,
k. bíró.

1—1

Sz. 2526. — 1882.

Hirdetmény.

Háromszékmegyének 1882. augusztus 11-én tartott rendes gyűlésében 212. jegyzőkönyvi szám alatt hozott határozatában alapuló felhatalmazás folytán alattírt által ezennel közhírre tétetik, miszerint az Orbai-járás azon községeiben, hol a szesz italok árulási jogának hasznóbérleti ideje folyó évi december 31-én lejár, a szesz, pálinka stb. korcsmárlási jognak hasznóbérbe adása a már megállapított feltételek szerint a jövő 1883-ik, esetleg több egymásután következő évekre nyílt árverés után hatósági felügyelet alatt az alább kitűzött napokon fog az illető község házánál d. e. 9 órától déli 12 óráig eszközöltetni.

A kikiáltási ár 10 %-a bánatpénztül a helyszínen leteendő.

Az árverezési feltételek mindenik községre nézve együttesen Kovásznán a szolgabírói irodában, egyenkint, külön pedig az illetékes község házánál a hivatalos órák alatt bármikor betekintethetők.

Papoleczon november 12-én, Kovásznán november 19-én, Zágónban november 26-án, Petőfalván december 3-án, Pákében december 10-én, Körösön december 17-én, Hilibben december 24-én.

Kovásznán, 1882. október hó 22.

Hollaki Attila,
szolgabíró.

1—2

Három szoba bútorzata, konyhai eszközök és egy félfedelű kocsi elköltözés miatt jutányos áron eladók.

Értekezhetni alólírt tulajdonosnál.

Csala Kálmán,

1—2 m. kir. pénzügyőri biztos.